

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/46

KARAR NO : 1985/80

ÖZET: Asker olmayan kişilerin 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluş ve Yargılama Usulü Kanununun 11. maddesinde yazılı olmayan suçlarına ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H

Sanıklar : Abdullah Çürük ve Harun Görmez

O L A Y : 16.5.1984 günü, sanıkların emir ve nizamlara aykırı olarak yasak bölgede hayvan otlattıkları iddiası ile Erzurum C. Savcılığınca düzenlenen 21.5.1984 günlü, 1984/845 esas sayılı iddianamede eylemlerine uyan TCK.nun 526. maddesi uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Erzurum 2. Sulh Ceza Mahkemesi; 19.11.1984 günü, 1984/397-1017 sayı ile; sanıkların hayvan otlattıkları bölgenin askerî yasak bölge olduğu, askerî yasak bölgede işlenen suçların yargılanmasının Kolordu Askerî Mahkemesi'nin görevine girdiği gerekçesiyle sanıklar hakkında 353 sayılı Yasa'nın 11. maddesi aracılığı ile TCK.nun 135. ve 1638 sayılı Askerî Ceza Yasası'nın 57. maddesi uyarınca yargılama yapılmak üzere dosyanın Kolordu Komutanlığı Askerî Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Erzurum 9. Kolordu Komutanlığı Askerî Mahkemesi; 15.3.1985 günü, 1985/487 esas sayı ile; sanıklara atılı suçun, askerî bir suç olmadığı gibi askerî mahkemelerde görülen davalarla irtibatı bulunmadığı, ayrıca sanıkların hayvan otlattıkları mntikanın Askerî Yasak Bölgeler Kanununun 1. maddesi kapsamına girmediği gerekçesiyle 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için duruşmayı erteleyerek Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda Y. İsmet Ayer, Mebrure Gözdemir, A. Mazhar Akman, Cezmi Elgin, Necati Karakiş ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı, 22.4.1985 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Dinçer Özbilgin ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Sezai Aydınalp'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, 16.5.1984 günü, Erzurum'da işlenmiştir.

Olay, sanıkların Erzurum 29. Piyade Tümeni İstihkam Taburu Atış Poligonunda hayvanlarını otlattıkları sırada görevli erler tarafından yakalanmalarından ibarettir.

Dava, sanıkların TCK.nun 526. maddesi uyarınca cezalandırılmaları istemiyle açılmıştır. Ancak, Erzurum Sulh Ceza Mahkemesi, görevsizlik kararını sanıkların Askerî Yasak Bölgede yakalandıkları, bu nedenle haklarında 353 sayılı Yasa'nın 11. maddesi aracılığı ile TCK.nun 135. ve 1638 sayılı Askerî Ceza Kanununun 57. maddesi uyarınca yargılama yapılmak üzere verdiğine, bu karar son soruşturmanın açılması kararının bütün sonuçlarını doğuracağına göre, sanıkların eylemlerinin anılan maddeler karşısında değerlendirilmesi gerekir.

Sanıkların cezalandırılması istenilen TCK.nun 135. maddesi, Askerî Ceza Yasası'nın 57/2. maddesi ile Türk Ceza Yasası'na atıfta bulunan bir suçu oluşturmakta, maddede aynen " her kim devletin askerî menfaati icabı olarak girilmesi men edilmiş olan yerlere veya toprak su veya hava mntıkalarına gizlice veya iğfal ile girerse...." denilmektedir.

Öte yandan, 353 sayılı Yasa'nın "Asker olmayan kişilerin askerî mahkemelerde yargılanmaları" başlığını taşıyan 11. maddesinin (a) bendinde; Askerî Ceza Yasası'nın 57. maddesinin 2. fıkrasında yazılı suçları işleyen sivil kişilerin askerî mahkemelerde yargılanmaları öngörülmektedir. Yani TCK.nun 135. maddesindeki suçun oluşması halinde sanıkların askerî mahkemede yargılanmaları gerekmektedir.

İncelenen dosya içeriğinden, sanıkların hayvan otlattıkları yerin 2565 sayılı Askerî Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununun 1. maddesi kapsamına girmediği, (D.D. 40) yakalandıkları kısımda tel örgü bulunmadığı gibi yasağı gösteren "yasak bölge" levhalarının da olmadığı, ayrıca olayın oluş biçiminden de anlaşılacağı üzere gizlice ve iğfal ile girilmeyip bilmeden, aşikâr bir vaziyette hayvan otlattıkları gözönüne alındığında dava konusu eylemin sübutu halinde 135. maddede ki suçun unsurlarının olayda gerçekleşmediği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, davanın Askerî Mahkemenin görevi dışında kaldığı ve Adli Yargı yerinin görevine girdiğinden, Erzurum 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

..../....

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle 9. Kolordu Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nin başvurusunun kabulüne ve Erzurum 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 19.11.1984 günlü, 1984/397-1017 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 22.4.1985 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

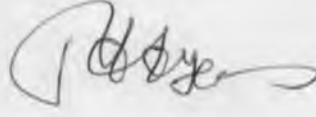
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

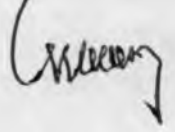
Üye

Mebrure Gözdemir

Üye

A. Mazhar Akman

Üye

Cezmi Elgin

Üye

Necati Karakı

Üye

Muammer Aksüt

i/ç